

Harju maakonnas Kose vallas Kõrvenurga külas Kautla kinnistu eraldisel 114 lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes METSATERVENDUSE OSAÜHING (registrikood 10224657) volitatud esindaja Anti Rallmann'i poolt 14.06.2024 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, otsustab Keskkonnaamet:

1.1 Jätta algatamata Kautla kinnistu (registriora nr 1648102, katastritunnus 36302:002:1080) eraldisel 114 lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 METSATERVENDUSE OSAÜHING volitatud esindaja Anti Rallmann esitas 14.06.2024 Keskkonnaametile metsateatise Kautla kinnistu eraldisel 114 lageraie tegemiseks. Raie on kavandatud 0,64 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 175 tm. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr 50001028431 all.

Kavandatav raieala piirneb idaosas Natura 2000 võrgustikku kuuluva Kõrvemaa linnualaga ja Kõrvemaa loodusala ning Vabariigi Valitsuse 17.03.2023 määrusega nr 32 „Kõrvemaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Kõrvemaa maastikukaitseala Kautla sihtkaitsevööndiga .

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet teavitas 08.07.2024 haldusmenetluse seaduse § 41 alusel metsateatise nr 50001028431 menetlustähtaja ületamisest (kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 13-4/24/14466 all).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Eraldisel 114 kavandatakse lageraiet 0,64 ha suurusel alal, kavandatav raiemaht on 175 tm. Lageraie on uuendusraie (MS § 28 lõige 4 punkt 1), mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 6). Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemnepuudeks jäetavad 20–70 hajali või mõnepuuliste gruppidega paiknevat mändi, arukaske, saart, tamme, sangleppa, künnapuud või jalakat ühe hektari kohta ja elujõuline järelkasv ning säilikpuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad (MS 29 lõige 1). Lageraie eesmärgiks on seega metsa uuendamine, uue metsapõlve rajamine.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Kautla kinnistu asub Harju maakonnas Kose vallas, kus kehtib Kose Vallavolikogu 22.06.2021 otsusega nr 284 kehtestatud Kose valla üldplaneering¹, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatav lageraie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietöödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

¹ Kättesaadav: <https://kosevald.ee/uldplaneering>

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kautla kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspriirkonnas. Kavandatav raieala piirneb sama kinnistu eraldisel 127 registreeritud 1,02 ha suuruse lageraiealaga (registrikanne nr 50001028432 kinnitatud 02.07.2024).

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana, lageraie järgselt on metsaomanikul kohustus tagada metsa uuenedmine (MS § 24 lõige 3, § 25 lõige 1).

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatu loodusvarasid. Eraldis 114 asub mustika-kõdusoo kasvukohatüübis ja seal kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus lageraie läbi viiakse. Lageraielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, kavandatav raieala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Kõrvemaa maastikukaitseala Kautla sihtkaitsevöönd, millega metsateatisega nr 50001028431 kavandatav raieala piirneb, asub Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Kõrvemaa looduslal ja Kõrvemaa linnualal. Kautla sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on niidu-, magevee-, soo- ja metsakoosluste loodusliku seisundi taastamine ja säilitamine, elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse (kaitse-eeskirja § 9 lõige 1).

Kavandatav raieala piirneb Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel idaosas ka alaga, kus on registreeritud Kõrvemaa maastikukaitseala ja Kõrvemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevate

I kaitsekategooria³ linnuliigi kaljukotka (*Aquila chrysaetos*) ja II kaitsekategooria linnuliigi metsis (*Tetrao urogallus*) elupaigad (registrikoodid vastavalt KLO9128613 ja KLO9134356). Kavandatava raieala mõjualale (milleks loetakse kuni 30 m)⁴ ida suunas ulatuvad EELIS-e andmetel ka III kaitsekategooria⁵ linnuliikide hallõgija (*Lanius excubitor*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), heletilder (*Tringa nebularia*), mudatilder (*Tringa glareola*) ja teder (*Lyrurus tetrix*) elupaigad, kelle elupaikade kaitse on ka Kõrvemaa maastikukaitseala ja Kõrvemaa linnuala kaitse-eesmärgiks ning kaitse-eesmärgina nimetatata sookure (*Grus grus*) ja hoburästa (*Turdus viscivorus*) elupaigad (registrikoodid vastavalt KLO9129416, KLO9129418, KLO9129421, KLO9129420, KLO9129419, KLO9129415 ja KLO9129422).

Lisaks piirneb kavandatav raieala alaga, kus on registreeritud Kõrvemaa maastikukaitseala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi⁶ metaelupaigatüüp siirdesoo- ja rabametsad (91D0*).

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava lageraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnamelementidele:

Vesi - kavandaval raiel ei ole veerežiimile olulist negatiivset mõju. Raiealal ja selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima - kavandaval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, langi suurus ei ületa MS 29 lõikes 11 sätestatud maksimaalset lubatavat langi suurust ja alale jäetakse säilikipuid ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikke puid, seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

³ I ja II kaitsekategooria liigid on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määrusega nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

⁴ Runnel, K. 2021. RMK rakendusüüri „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusüüri_Metsafragmendid_lopparuanne_R1.pdf

⁵ III kaitsekategooria liigid on kaitse alla võetud keskkonnaministri 19.05.2004 määrusega nr 51 „III kaitsekategooria liikide kaitse alla võtmine”.

⁶ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele - raie on kavandatud 0,64 ha suurusel alal (koos piirneval eraldisel kavandatud lageraiega 1,66 ha), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Raie teostamise järgselt mõjud pöörduvad – langi uuenemine tagatakse MS §-s 24 sätestatud korras. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kavandatava lageraieala vahetus mõjualas (milleks loetakse kuni 30 m) asub Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 20 ja punkti 2 alapunktis 158.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Kõrvemaa maastikukaitseala ega Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁷ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. Looduskaitseeaduse (LKS) § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁸ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatav raieala piirneb alaga, kus on registreeritud Kõrvemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevate I kaitsekategooria linnuliigi kaljukotka ja II kaitsekategooria linnuliigi metsise elupaigad. Kavandatava raieala 30 m mõjualale ida suunas ulatuvad EELIS-e andmetel ka III kaitsekategooria linnuliikide hallõgija, rüüdi, heletilderi, mudatilderi ja tedre elupaigad, kelle elupaikade kaitse on samuti Kõrvemaa linnuala kaitse-eesmärgiks. Kavandatav raieala piirneb lisaks alaga, kus on registreeritud Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olev loodusdirektiivi

⁷Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁸ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

metsaelupaigatüüp siirdesoo- ja rabametsad (91D0*). Liikide elupaigad ja metsaelupaigatüübile vastav ala kavandatava raiala 30 m mõjuala piires paiknevad Natura 2000 võrgustiku alal. Kavandatav raiala jääb kogu ulatuses väljapoole Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala.

Kõrvemaa loodusala ja linnuala kaitse-eesmärgid on tagatud siseriiklike õigusaktidega. Siseriiklike kaitsealade moodustamisel (sh piiride paikapanemisel) on arvestatud, et ka Natura 2000 võrgustikku kuuluva ala kaitse-eesmärgid oleksid kaitstud. Kavandatav raiala ei jää ühegi siseriikliku loodusobjektina kaitse alla võetud ala piiresse ning EELIS-e andmetel ei ole seal registreeritud Natura 2000 võrgustikku kuuluvate loodusala ega linnuala kaitse-eesmärgiks olevate liikide elupaiku ega loodusdirektiivi elupaigatüüpe. Kavandatava raiega raiutakse väike osa kaitsealadega piirnevast alast, võrreldes kaitseala kogupiiriga.

Kaitsealuste linnuliikide elupaikadeks on piiritletud nende liikide elupaigaks sobiv metsaala, mis antud juhul kavandatud raialale ei jää, seega piirneval raiel kaljukotka, metsise, hallõgija, rüüdi, heletilderi, mudatilderi ja tedre elupaigale ning isenditele olulist mõju ei ole. Kuna raietõid ei viida läbi liikide piiritletud elupaigas, võib järeldada, et raietöödega seotud häiringud (nt tavapärane metsamasinate müra, valgustus öisel ajal tehtavate raietööde puhul, inimeste liikumine) ei kahjusta ka nende liikide pesitsemist. Seetõttu leiab Keskkonnaamet, et kavandatava raiega ei kaasne ebasoodsat mõju linnuala kaitse-eesmärkidele.

Kuna raiet ei tehta ka metsaelupaigas, siis ei saa piirnevatel aladel esinevate elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur.

Puistu raiumine kavandataval raialal ei mõjuta elupaikasad negatiivselt kaugemal kui 30m.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid kavandatav raiala piirneb idaosas Kõrvemaa maastikukaitseala Kautla sihtkaitsevööndiga, millest läbi ei ole lubatud metsamaterjali vedada (kaitse-eeskirja § 12 punktide 1 ja 2 kohaselt on sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine). Kautla kinnistul on varasemalt teostatud raieid ja kinnistut läbi tee (Hiieveski-Kautla), seega on kokkuvedu teeni võimalik teostada, kasutades varasemaid kokkuveoteid väljaspool kaitstavat ala.

Kuna kavandatava raiala mõjualas ja raialal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud Kõrvemaa maastikukaitsealaga (Kautla sihtkaitsevööd) piireval alal, s.t maastikukaitseala asub raiala 30 m mõjualas. Mõju maastikukaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Loodusdirektiivi metsaelupaigatüübi siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) kaitse ning I kaitsekategooria linnuliigi kaljukotka, II kaitsekategooria linnuliigi metsise ning III kaitsekategooria linnuliikide hallõgija, rüüdi, heletilderi, mudatilderi ja tedre elupaikade kaitse kuulub ka Kõrvemaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulka (kaitse-eeskirja § 1 lõige 1).

Kavandataval raicalal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei esine muid Kõrvemaa maastikukaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raie mõjutaks.

Lisaks eelnevalt käsitletule asuvad kavandatava raicala 30 m mõjualas III kaitsekategooria linnuliikide sookurg ja hoburäästas piiritletud elupaigad. III kaitsekategooriasse kuulva sookure ja hoburäästa elupaikade kaitse ei ole otseselt nimetatud Kõrvemaa maastikukaitseala kaitse-eesmärkide hulgas, kuid sookure ja hoburäästa elupaikade säilitamine on seotud Kautla sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgiga tagada kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

Kaitsealuste linnuliikide elupaikadeks on piiritletud nende liikide elupaigaks sobiv metsaala, mis antud juhul kavandatud raicalale ei jää, seega piirneval raiel sookure ja hoburäästa elupaigale ning isenditele olulist mõju ei ole. Kuna raietöid ei viida läbi liikide piiritletud elupaigas, võib järeldada, et raietöödega seotud häiringud (nt tavapärane metsamasinate müra, valgustus öisel ajal tehtavate raietööde puhul, inimeste liikumine) ei kahjusta ka nende liikide pesitsemist.

Raicalal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei leidu muid kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Eraldisel 114 kavandatava lageraielangi pindala on 0,64 ha, ka koos piirnevatel eraldistel kavandatud lageraielankidega ja uuenemata raiesmikkega ei ületa langi pindala MS § 29 lõikes 11 sätestatud lageraielangi maksimaalset lubatavat suurust. Puistu vastab MS § 29 lõikes 4 ja metsa majandamise eeskirja §-s 3 sätestatud lageraiet lubavatele kriteeriumitele.

Ala jääb väljapoole siseriiklikult kaitse alla võetud kaitstavaid loodusobjekte, mille piiritlemisel ja kaitsekorra määratlemisel on arvestatud kaitseväärtuste (sh Natura 2000 võrgustikku kuuluva Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala kaitse-eesmärkide) säilimisega. Seega, kavandatavatel raietel ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

LKS § 55 lõige 6¹ sätestab, et keelatud on looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Vastavalt MS § 29 lõige 1 punkti 3 nõuetele tuleb jätta lageraielangile säilikpuud ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks vajalikud puud või nende säilinud püstiseisvad osad tüvepuidu kogumahuga vähemalt 5 tm/ha. Nõuded säilikpuude ehk elustiku mitmekesisuse tagamiseks jäetavate puude ja nende säilitamise kohta on sätestatud metsa majandamise eeskirja §-s 13.

Säilikpuud valitakse erinevate puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuud, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede,

õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid. Suurematel raiesmikel säilitatakse säilikpuud gruppina. Säilikpuud koristamisele ei kuulu ja jäävad metsa alatiseks.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsi, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhindangu järelendus

Kavandataval lageraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Kõrvemaa loodusala ja Kõrvemaa linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnamõjuvähenemisele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Kommenteerinud [TR1]: Selle võiks edaspidi ära jätta, kuna me ühtegi asjaomast asutust ei kaasa ega ka seleta, miks me ei kaasa.

Eelhindangu koostaja:

Teet Tamm
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond